SVOBODA СВОБОДА
UKRAINIAN DAILY УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

Пам'ятайте про Україну!

No. 162. JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, AUGUST 25, 1987 CENTS 25 ЦЕНТІВ ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, ВІВТОРОК, 25-го СЕРПНЯ 1987 РІК XCIV. Ч. 162.

…КА УКРАЇНА" НАПАДАЄ НА І УД УНА

Київ. — Київська газета „Радянська Україна", орган Центрального Комітету Комуністичної партії України, Верховної Ради і Ради Міністрів Української ССР, помістила у числі з 2-го серпня ц.р., гостру критичну статтю А. Безрученка під заголовком: „Дивізія СС 'Галичина': борці за свободу чи вбивці?"

Автор, чи автори, звичайно такі й подібні статті виходять з лябораторії КҐБ, докоряють Комітетові Українців Канади (КУК), якого вони називають „націоналістичною еміґрантською організацією", що він завжди виходив з того, що ця дивізія була патріотичною українською „воснізінованою" організацією і не мала ніякого відношення до нацистської ідеології і военних злочинів. Газета пише, що „солдати дивізії вважали, що служать загальним українським національним інтересам, а не інтересам нацистської Німеччини". Вони також були переконані, принаймні більшість з них, що дивізія не брала участи в будь-яких злодіяннях і не була замішана у воєнних злочинах проти людства.

А. Безрученко уточнює, що йдеться про 14-ту дивізію СС „Галичина", сформовану „нацистами в окупованій Україні у 1943 році. Її перестарілі члени, — пише він, знайшли притулок за океаном, тепер мають усі підстави відчути полегшення, бо королівська комісія по розшуку воєнних злочинців під керівництвом судді Жуля Дешена у своїй заключній доповіді уряду повністю реабілітувала членів цієї дивізії, вказавши, що їм не може бути пред'явлено звинувачення".

При тому він запитує: „невже помилилися юристи на міжнародному воєнному трибуналі у Нюрнберґу, які визнали злочинною всю організацію СС?" Покликаючись на заяву американського делегата на згаданому процесі, Безрученко каже, що неможливо назвати жадного відділу СС, який не брав би участи у злочинній діяльності. При тому він, згадуючи покійних вже проф. Володимира Кубійовича, Н. Величковського, А. Мельника, які, мовляв, „просили нацистське керівництво дозволити утворити військове з'єднання з числа українських націоналістів, яке служило б німецьким інтересам", займається чистою провокацією і наставлюванням інших національностевих груп проти українців, зокрема членів Дивізії. Він пише, покликаючись на якісь „записи", „хроніки" тощо, що частини Дивізії, які були перекинуті на фронт під Броди, „ліквідували поляків в Тернополі, а радянські архіви зберігають згадку про знищення більше, як 1,500 мирних громадян у Львові в червні 1944 року; головорізи 'Галичини' зрівняли з землею містечко Олеско, знищивши майже 300 його жителів. Приблизно в той самий час спеціяльна команда брала участь у розстрілі радянських військовополонених у таборі в Золочеві".

Згадує А. Безрученко і про участь частин Дивізії в боях на Словаччині проти комуністичних партизанів і проти таких же партизанів Тіта в Югославії. Він критикує уряди З'єднаних Стейтів Америки і Канади, що вони перетримують в себе „нацистських пособників".

Таких і подібних статтей у совєтській пресі, скерованих проти „українських буржуазних націоналістів", дивізійників, членів Української Повстанської Армії і активних свідомих українців, появляється більше. Це мабуть для того, щоб закрити свої власні злочини, які переходять уяву нормальної людини.

ФУНДАЦІЯ ім. МАЗЕПИ, ПІД ПАТРОНАТОМ КРАЙОВОГО КОМІТЕТУ І ПРИ ПІДТРИМЦІ УНСОЮЗУ, ВЛАШТОВУЄ В НЮ ЙОРКУ КОНЦЕРТ РЕЛІГІЙНОЇ МУЗИКИ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ ТИСЯЧОЛІТТЯ

150-ЧЛЕННИЙ ХОР, СИМФОНІЧНА ОРКЕСТРА МЕТРОПОЛІТАЛЬНОЇ ОПЕРИ І СВІТОВОЇ СЛАВИ СОЛІСТИ ВИСТУПЛЯТЬ В ПРЕМ'ЄРІ ОРАТОРІЇ М. КУЗАНА

Джерзі Сіті, Н. Дж. — Фундація ім. Мазепи, під протекторатом Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні і при підтримці Українського Народного Союзу влаштовує в неділю, 14-го лютого 1988 року, в Ейвері Фішер Голл в Лінкольн Центрі в Ню Йорку, величавий концерт української релігійної музики, кульмінаційною точкою якого буде світова прем'єра ораторії „Неофіти" композиції Маріяна Кузана до слів Тараса Шевченка.

Після нарад в Головній Канцелярії УНСоюзу — сидять (зліва): Н. Матківська, У. Дячук, М. Андріюк і Я. Снилик; стоять (зліва): А. Добрянський, д-р З. Матківський, д-р І. Флис, Р. Осадчук, д-р Ю. Солтис і В. Сохан.

Організатори концерту з'ясували свій задум визести українську музику і хорове мистецтво на неукраїнську сцену для української, але й для неукраїнської публіки, під час спільних нарад з Екзекутивою УНСоюзу тут в Головній Канцелярії в понеділок, 17-го серпня, відбувши вже раніше одну спільну зустріч.

Від Фундації ім. Мазепи в нарадах взяли участь її голова д-р Зенон Матківський, його дружина Надія, Марта Андріюк, Ярослава Снилик, Роман Осадчук і Андрій Добрянський, який є музичним керівником концерту.

Від Крайового Комітету Тисячоліття Християнства в Україні був присутній голова його Ділового комітету д-р Юрій Солтис, а гостей прийняли три члени Екзекутиви УНСоюзу — його головний предсідник д-р Іван Флис, головний секретар Володимир Сохан і головний касир Уляна Дячук, які, до речі, є також членами Крайового Комітету Тисячоліття.

Гості поінформували, що в концерті виступлять: 150-членний мішаний хор з Атланти, Джа., під керівництвом Вілліяма Нолла, члени симфонічної оркестри Метрополітальної опери в Ню Йорку, солісти — Ґільда Круз-Ромо, сопрано, Марта Сенн, меццо-сопрано, Вячеслав Полозов, тенор, Павло Плішка, бас, і А. Добрянський, бас-баритон.

Концерт почнеться увертюрою до опери „Тарас Бульба" М. Лисенка (Л. Ревуцький і Б. Лятошинський) і в першій частині програми включатиме твори Д. Бортнянського, А. Веделя і С. Гулака-Артемовського, молитву якого з опери „Запорожець за Дунаєм" виконає хор з оркестрою і сольом В. Полозова, молодого українського співака, який як відомо, минулого року „вибрав волю" в Японії, а тепер живе в Ню Йорку.

(Закінчення на стор. 3)

ЗСА І СССР ЗАПЕРЕЧУЮТЬ ПОГОЛОСКИ ПРО ЗУСТРІЧ НА ВЕРШИНАХ

Вашінґтон. — В кінці минулого тижня рознеслися чутки про приїзд до З'єднаних Стейтів Америки, для участи у відкритті чергової сесії Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй, генерального секретаря Центрального Комітету КПСС Михайла Горбачова, який, мовляв, при тій нагоді відвідає Вашінґтон і зустрінеться там з президентом Роналдом Реґеном.

Офіційні речники Білого Дому й Державного департаменту, як також представники совєтської амбасади у Вашінґтоні поспішно заперечили таку можливість. В офіційному повідомленні Державного департаменту не заперечується приїзду у другій половині вересня М. Горбачова на сесію Генеральної Асамблеї, але про зустріч на вершинах між ним і Р. Реґеном, немає, мовляв, мови, бо Білий Дім не отримав жадного повідомлення в тій справі.

У подібному тоні звучить заява совєтського амбасадора до ЗСА Юрія Дубініна який заявив кореспондентам в неділю, 23-го серпня, що покищо М. Ґорбачов такої візити не плянує. „Немає жадної причини для приїзду генерального секретаря ЦК КПСС до ЗСА під теперішню пору і тому інформацію газети „Лос Анджелес Таймс" треба вважати некомпетентною", — заявили представники совєтської амбасади. Речники Державного департаменту, а також державний секретар Джордж Шулц, який тепер перебуває з Президентом в Каліфорнії, категорично заперечили вістку у згаданій газеті, бо досі не було мови, на жадному рівні, про можливість зустрічі на вершинах тим більше, що переговори про зменшення стратегічної нуклеарної зброї і відтягнення ракет середнього засягу з Европи ще не закінчені і ледве чи переговорюючі сторони зможуть до вересня прийти до якогось конкретного заключення. „Ми в кожному разі нічого про це не знаємо, — заявив Дан Говард, речник Білого Дому в Лос Анджелесі.

Знову ж в інтерв'ю, яке дав совєтський представник представникам американської преси Владімір Ф. Петровскі, заступник міністра закордонних справ, також заперечується таку можливість зустрічі.

У повідомленні газети „Лос Анджелес Таймс" говориться, що М. Ґорбачов прибуде до Ню Йорку при кінці вересня, або на початку жовтня і якщо до того часу переговори в Женеві не принесуть жадного видного результату, він, тобто Ґорбачов, все одно поїде до Вашінґтону, щоб говорити про цю справу з президентом Р. Реґеном і, якщо відповідатиме атмосфера, виступити перед спільною сесією Конґресу.

Деякі американські високі речники, які не бажали бути названими заявили, що вони не виключають несподіваної візити М. Ґорбачова до ЗСА і виступу на Генеральній Асамблеї ОН для того, щоб зрушити опінію світу і тим самим приспішити підписання договору між СССР і ЗСА у справі нуклеарної зброї. Західні дипломати в Москві не виключають візити М. Ґорбачова хочби тому, що вона піднесе ентузіязм світової опінії напередодні величних святкувань 70-річчя Жовтневої комуністичної революції, ювілею, який інтенсивно підготовляється в СССР.

Канадський парляментарист рекомендує „багатокультурність для всіх"

Оттава (ОУПС). — Постійна парляментарна комісія для справ багатокультурности під головуванням посла Ґ. Мітґеса й з участю членів-українців у ньому, послів В. Ґ. Лесика з Едмонтону й А. Вітра з Торонто, видала перший том свого рапорту про „Багатокультурну мозаїку Канаїди". У якому розглядаються всі аспекти багатокультурної політики в цій країні, що її, як відомо, впровадив федеральний уряд П'єра Трюдо „як відповідь на рекомендації Королівської Комісії Б-Б" з 1969 року.

У цьому першому рапорті проаналізовано дотеперішню працю комісії і подано рекомендації для покращання політики багатокультурности в Канаді. Між членами комісії знайшовся один посол, Ерні Епп, який погоджуючись в основі з рекомендаціями комісії, оприлюднив свій окремий, доповняльний звіт п. н. „Багатокультурність для всіх", у якому він прецизує своє становище до справ багатокультурної політики, пропонуючи, між іншим, „сильний департамент (міністерство) багатокультурности", яке запевнювало б відповідне трактування етнокультурних груп та їхніх установ федеральним урядом. І в тексті і в супровідному листі посол Епп покликається на „прецеденс д-ра Ярослава Рудницького з 1967 року, коли то він, підписуючи рапорт Королівської Комісії Б-Б, подав свій меншинний звіт", зокрема щодо „обласних мов" у Канаді, в тому й української.

Проф. Рудницький, — пише в своєму рапорті посол Епп, — „виступав в імені канадців, що не були народами — основниками й відкидав дефініцію Канади як двокультурної країни. У висліді цього канадський уряд заявився в 1971 році за багатокультурною політикою в рамках офіційної двомовности".

ОПОЗИЦІЙНІ ЛІДЕРИ в Нікараґуа заявили, що вони закликатимуть населення до нових демонстрацій в обороні демократичних прав і привернення повної неконтрольованої діяльности для Церкви й прицерковних організацій, щоб побачити яка буде реакція режиму сандіністів і чи вони знову брутально розправлятимуться з демонстрантами, як це було раніше. Опозиційні партії і повстанський рух, який веде відкриту боротьбу проти сандіністів, не вірять у щирі інтнеції президента Данієля Ортеґи.

ПРЕДСТАВНИКИ ДЕРЖАВНОГО департаменту ЗСА категорично заперечили поголоски, що державний секретар Джордж Шулц підтримував в 1984 році плян Адміністрації, щоб Південно-Африканська Республіка перебрала на себе частину відповідальности за допомогу для антикомуністичних повстанців в Нікараґуа. У документах Сі-Ай-Ей з 1984 року „які щойно тепе стали відомі говориться, що високі працівники цієї розвідчої аґенції їздили в цій справі до Південної Африки й інформували про свою поїздку Дж. Шулца, який, мовляв, схвалював такий плян. Державний департамент і сам Дж. Шулц категорично заперечують співучасть у цій афері, яка була полагоджувана правдоподібно на рівні розвідки.

У СВІТІ

ПЕРШИЙ РАЗ ІРАНСЬКІ офіційні чинники заявили публічно, що вони не мають нічого проти того, як американські військові кораблі супроводжатимуть кувайтські оливні танкери до того часу, як ці кораблі не порушуватимуть іранських прибережних вод. „Ми не опонуємо цьому плянові, — заявив д-р Камель Харазі кореспондентам, — але він (плян) показує справжню інтенцію американців продемонструвати свою мілітарну силу у Перській затоці, коли тут ведеться затяжна війна між Іраном і Іраком, у якій можуть постраждати також американські кораблі. Такий випадок може викликати справжню міжнародну кризу", — підкреслив Харазі, який при тому признався, що іранські збройні сили підкладають морські міни у стратегічних місцях, але не для знищення американських чи інших кораблів, а зі стратегічних міркувань.

ҐЕННАДІЙ І. ҐЕРАСІМОВ, речник міністерства закордонних справ СССР заявив кореспондентам в Москві, що в Бонні, Західня Німеччина, відбулась зустріч ізраїльських і совєтських представників, на якій були обговорювані справи встановлення дипломатичних зв'язків між СССР й Ізраїлем, перервані 20 років тому, і пекучі проблеми Близького Сходу. Ґерасімов дав до зрозуміння, що відновлення дипломатичних зв'язків СССР з Ізраїлем є можливе тільки при передумові підписання мирового договору і мирного полагодження багатьох інших справ. На запитання кореспондентів коли саме відбулась зустріч в Бонні, Г. Ґерасімов відповів, що він не є уповноважений входити в подробиці цієї справи, яка буде своєчасно вияснена компетентними чинниками обидвох країн.

ФРАНЦУЗЬКА МОРСЬКА експедиція, яка досліджує затоплений у 1912 році люксусовий пасажирський корабель „Титанік", віднайшла вже деякі вартісні речі, між ними валізку, радше бляшану скриню із золотими і срібними монетами і біжутерією та паперовими грішми. Речник експедиції Роберт Чаппаз заявив, що він не може й не має права виявляти усі пордобиці експедиційних робіт чи говорити про знахідки поки вони не будуть перевірені лябораторією в Парижі, куди ці речі вже були перевезені. Проти експедиційних робіт французів протестували деякі американці, які вважали корабель „Титанік" „гробом погибших" пасажирів, який ніхто не має права рушати. Французи натомість заявили, що корабель затонув 320 миль на південний захід від Нової Фунляндії, тобто на міжнародних водах і тому кожний має можливість займатися студійними експедиціями. Деякі спеціялісти вважають, що на покладі „Титаніка" є велика кількість золота й інших вартісних речей.

ЛЄХ ВАЛЕНСА, ЛІДЕР забороненої в Польщі робітничої профспілки „Солідарність" заявив кореспондентам, що його профспілка, яку він все ще вважає активною, прийме признані американським Конґресом гроші в сумі одного мільйона долярів, але витратить їх на медичну допмогу своїм хворим членам. Лідери підпільної „Солідарности" вагалися чи мають брати допомогу від закордонних держав, бо тоді режим Войцєха Ярузельського може закинути їм аґентуру на користь західніх країн, але використання фонду виключно для харитативних цілей відбирає урядові такі арґументи. Очевидно, були й такі керівники „Солідарности", які пропонували відмовитись від закордонної допомоги, хоч вона є приманливою і потрібною для праці профспілки. В листі до Конґресу ЗСА Л. Валенса висловлює глибоку подяку американському народові і каже, що фонд буде використаний для медичних і соціяльних програм. Режимова преса у Варшаві всеодно критикує „Солідарність" за погодження взяти від американців один мільйон долярів.

В АМЕРИЦІ

ГРУПА АМЕРИКАНСЬКИХ сенаторів прибула до Москви. Метою візити є уточнити становище сторін з приводу можливої угоди про ліквідацію ракет середнього засягу, а також розглянути справи, що стосуються поширення торгівлі і еміґрації з СССР. Проблеми торгівлі і еміґрації зв'язав між собою сенатор-демократ з Ню Йорку Даніел Мойниген, який зустрівся з першим заступником голови президії Верховної Ради СССР Петром Демічевим. Д. Мойниген сказав, зокрема, що З'єднані Стейти можуть відкликати обмеження в торгівлі, якщо Совєтський Союз послабить обмеження в еміґрації. Секретар ЦК КПСС, колишній совєтський амбасадор у Вашінґтоні Анатолій Добринін прийняв сенатора з Каліфорнії Аллана Кренстона. Зустріч відбулася в „дусі доброї волі". Обі сторони висловили стурбованість небажанням уряду Західньої Німеччини включити 72 ракети „Першінґ-1" в загальну кількість ракет, що підлягають знищенню.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Реґена, дотримуючись політики збільшення бойової потуги в Перській затоці, необхідної для забезпечення свободи міжнародного мореплавства, дала розпорядження післати на Близький Схід вісім застарілих кораблів для виловлювання мін. Це малотонажні кораблі, побудовані в 1950-их роках, після закінчення Корейської війни. Всього в складі американських військово-повітряних сил є 18 кораблів такого типу. В даний час у Перській затоці і в північній частині Аравійського моря знаходиться 17 кораблів американської фльоти.

КОЛИШНЯ СЕКРЕТАРКА підполковника Олівера Норта, Фон Голл, підписала контракт з відомою голливудською фірмою Вілліяма Морріса. Аґент фірми Рон Яттер, який тепер буде представляти інтереси Ф. Голл, сказав: „У шовбізнесі не прийнято просити працю. Звичайно кандидатів шукаємо ми. Ми зв'язалися з Фон і провели з нею переговори. Я був у неї вдома і познайомився з її батьками. Фон є кіногенічною і має всі задатки справжньої зірки". З іменем Р. Яттера зв'язано сходження таких зірок як Даяна Росс і Гю Давнс.

ЕКСПЕРТИ ФЕДЕРАЛЬНОГО управління безпеки на транспорті висловили здогад, що в летунській катастрофі в Дітройті винна залога літака. Представник управління Джан Лобер повідомив на пресовій конференції, що закрилки на крилах літака не піднялися так, як повинні були піднятися під час розгону і відриву літака від землі. Встановлено, що залога літака своєчасно не перевірила закрилки, а система оповіщення не працювала і летуни не знали про ці дефекти. В інтерв'ю для газети „Вашінґтон Пост" неназваний працівник управління безпеки на транспорті сказав, що він був у стані шоку, коли дізнався, що залога не перевірила закрилки.

ПОНАД 6,000 ОСІБ ВЗЯЛИ участь в традиційному святі Дня старих поселенців, який щороку проводиться в індіянському місті Одон, де народився і провів дитинство колишній дорадник президента Роналда Реґена з питань крайової безпеки адмірал Джан Пойндекстер. Адмірал і його дружина Лінда взяли участь в автомобільній параді. Виступивши після паради, Дж. Пойндекстер сказав: „Переслухання в Конґресі в справі Іранґейту дали американцям унікальну можливість дістати доступ до інформації про проблеми крайової безпеки, яку звичайно велика преса подавала в перекрученому вигляді. Ми живемо в небезпечному світі і ми потребуємо сильного Уряду і сильного Президента, здатного без надуми приймати енерґічні заходи щодо охорони крайової безпеки".

СВІДОК ХОТІЛА ПОКІНЧИТИ САМОГУБСТВОМ

Єрусалим, Ізраїль. — Як повідомило пресове агентство Ройтерса, відкликаючись на твердження місцевої поліції, Аніта Причард, психолог по професії, яка свідчила тут на процесі Івана Дем'янюка, хотіла покінчити самогубством, відкликавши в середу, 19-го серпня, деякі свої свідчення.

Згідно з твердженнями ізраїльської поліції, А. Причард проковтнула 50 таблеток аспірини і перерізала собі жилу на руці день після закінчення її перепитувань прокуратурою.

У п'ятницю, 21-го серпня, А. Причард вийшла з лічниці в товаристві адвоката Джана Ґілла. Вони відмовились від відповідей на питання репортерів.

У середу, 19-го серпня, прокуратура і судді квестіонували її кваліфікації як психолога, бо вона має тільки диплом бакаляврa і дуже мало практичного досвіду. А. Причард відтягнула свої раніші свідчення проти метод вживаних для ідентифікації знимок німецьким експертом Райнгардтом Альтманом.

Москва хоче провести конференцію про права людини

Москва. — На пресовій конференції, присвяченій плянам проведення конференції з прав людини в Москві, представники міністерства закордонних справ СССР всіма способами намагалися вибілити совєтську політику в ділянці прав людини.

Керівник одного з відділів міністерства Юрій Кашлєв заявив, що 90 відсотків поданих останнім часом в ОВІР заяв про з'єднання родин вирішені позитивно. Відмовлено було лише особам, які знають державні таємниці. За словами Ю. Кашлєва, навіть ті, яким відмовлено у виїзді з СССР, можуть тепер апелювати у Верховну Раду, вимагаючи перегляду їх справ.

Кашлєв і заступник міністра закордонних справ СССР Анатолій Адамішин різко критикували представлені Совєтському Союзу Державним департаментом ЗСА вимоги, після виконання яких З'єднані Стейти можуть післати делеґацію на конференцію з прав людини. ЗСА, зокрема, настоюють на тому, щоб Совєтський Союз дав в'їзні візи для участи в конференції совєтським еміґрантам і представникам організацій, які виступають за незалежність прибалтійських республік.

А. Адамішин відмовився відповісти на запитання, чи дозволять приїхати на конференцію таким людям, як Анатолій Щаранський. Він також заперечував, що в Совєтському Союзі є політичні в'язні. Совєтські чинники розхвалювали ті зміни до кращого в ділянці прав людини, які мали місце останнім часом, включаючи збільшення кількости жидів, які дістали дозвіл на виїзд. За словами Адамішина, 15,000 осіб дістали такий дозвіл з початку року.

Амбасадор ЗСА в СССР Джек Метлок заявив недавно, що американці добре подумають, перш ніж вирішать брати участь в конференції, особливо враховуючи останні обвинувачення, зроблені в заяві ТАСС на адресу політичного аташе Бірнса. ТАСС заявив, що Бірнс нібито підбурював кримських татарів на демонстрацію.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.
Tel.: (201) 451-2200

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00 UNA members 1 year — $15.00. Change of address — $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda", 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302
Tel.: (201) 434-0237, (201) 434-0807, (201) 434-3036

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $15.00 річно. За кожну зміну адреси — $1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Заманюють до „Країни Рад"

Кореспондентка газети „Ню Йорк Таймс" Фелиситі Беррінджер, акредитована в Москві, інформує про зріст туризму до Советського Союзу в цьому році, покликаючись, очевидно, на статистику советського туристичного бюра „Інтурист".

Припускають, що в цьому році СССР відвідають 120,000, або й більше американців. При тому кореспондентка згадує поіменно деяких видатних американців, які вже відвідували СССР, серед них відомого охоронця природи і противника занечищення довкілля Леонарда Н'моя, підприємця і мільйонера Доналда Трампа, який пропонував росіянам побудувати в Москві і Ленінґраді готелі-хмародери, економіста Фелікса Рогатина, кіноактора і режисера Роберта де Ніро, письменників Джана Лі Карре і Ґрегена Ґріна, телевізійних коментаторів Фила Донагю і Дана Ретера та багатьох інших.

Нюйоркська кореспондентка вважає, що зріст популярности Советського Союзу серед туристів, політиків, мистців, економістів, підприємців та інших, треба завдячувати багатьом ініціятивам генерального секретаря ЦК КПСС Міхаїла Ґорбачова, який поставив собі за ціль перебудувати советську систему і „перетворити Росію в модерну західнього типу великодержаву".

Очевидно, наївності західніх кореспондентів не треба дивуватися, бо вони дивляться на СССР, як на екзотичну країну і майже нічого не знають про цю злочинну систему, яка поневолює цілий ряд колись самостійних держав. Турбуватись треба заявами політичних діячів, а то й колишніх політиків ЗСА (один з них це колишній президент), які складають непотрібні і шкідливі заяви, що, мовляв, „увесь світ слідкує за діяльністю М. Ґорбачова з надією і запертим віддихом".

Інший паломник, артист Рой Шейдер, каже: „Багато знайомих хотіли поїхати зі мною до Росії і все це завдяки М. Ґорбачову". Кореспондентка Беррінджер пише, що готелі в Москві переповнені західніми туристами. Вони їдуть також радо до Ленінґраду, Тбілісі й інших туристичних центрів. Не вистачає місць в готелях і в туристичних автобусах. Представниця туристичного бюра в Ню Йорку Ейлин Масарик назвала 1987 рік — „роком Росії", а представниця американської повітряної лінії „Пен Амерікен" Дженіфер Янґ заявила, що ця компанія вже не може ґарантувати вигідного розміщення в готелях Москви для своїх клієнтів.

Кореспондентка „Ню Йорк Таймсу" згадує також про песимістичні настрої серед американців, „бо не треба забувати, що в загальному до американців в СССР ставляться неприхильно, а то й вороже".

„В загальному нічого там не змінилось", — кажуть краще поінформовані відвідувачі і ті, які слідкують за ґорбачовською „гласністю". Очевидно, москвичі люблять доляри, джінси, модерне фото і радіоапаратуру і часом настрій та відношення до американців в них „міняється" під враженням цих „достатків".

От так і заманюють наївнячків до „Країни Рад".

У ЛИСТІ ДО АРХИЄПИСКОПА Джана Мея з Ст. Луїсу, Папа Іван Павло II підкреслює трагедію голокосту під час Другої світової війни і висловлює свій жаль з цього приводу. Він називає жидів „братами по вірі" . намагається зменшити напругу, яка заіснувала між Ватиканом і жидівськими організаціями від часу прийняття Папою на авдієнції президента Австрії д-ра Курта Вальдгайма, проти чого протестували жиди і намагались доказати, що Вальдгайм є воєнним злочинцем, хоч цих злочинів не доказав йому жадний суд. Вміжчасі жидівські лідери заявили, що незабаром відбудеться зустріч представників Світового жидівського конґресу з Папою, який, як відомо, незабаром, бо вже 10-го вересня ц.р., прибуде з візитою до З'єднаних Стейтів Америки. Звернення Папи було опубліковане Єпископською конференцію в ЗСА.

АДМІНІСТРАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА Роналда Регена застановляється тепер над пляном бойкотувати закуп іранської оливної ропи, закуп якої, як тепер показалось, був далеко більший, як про це раніше інформували урядові агенції. Покищо не відомо чи Вашінгтонові вдасться схилити до бойкоту принаймні деяких своїх альянтів, бо деякі з них, наприклад, Японія, Західня Німеччина, Італія та інші, залежні від достави оливної ропи з країн Близького Сходу. Досі ЗСА купували в Ірані оливну ропу на суму 612 мільйонів долярів в річному відношенні.

Володимир Бакум

ФРАНЦУЗИ НЕ МАЮТЬ ІЛЮЗІЙ ЩОДО „ГЛАСНОСТИ"

I.

Найбільш популярний і чи не найкращий французький журнал — тижневик Ль'Експрес присвятив ціле число з 22-го травня цього року Советському Союзові — Special URSS, під заголовком „L' Lllusion Gorbatchev". Дев'ятнадцять статтей аналізують вже від більше року часто галасливо проголошені „реформи" Ґорбачова і приходять до висновку, що советську систему не можна навіть частково починати реформувати, не заторкнувши дуже швидко її найглибших основ. Бернар Лєконт, у вступній статті стверджує, що навіть і дуже скромні перші реформи запропоновані Ґорбачовим зустрічаються з опозицією апаратчиків і старої ґвардії.

Лєконт також іронічно вказує як наївний західній світ вже сімдесят років прислухається до найменшого шарудіння, яке час від часу порушує тишу цього континенту закам'янілого в своєму бюрократичному і поліційному „багні", з надією, що кожний з цих кволих звуків є предтечею докорінних змін в советській системі. Лєконт признає, що Ґорбачов може справді хоче модернізувати свою імперію і витягнути її з неминучого занепаду, в якому вона топиться. Але він також підкреслює, що найбільш галасливо проголошені реформи (такі, як пропозиції ракетного розброєння і поворот зі заслання Сахарова) є призначені Ґорбачовим для Заходу. Реформи ж самої внутрішньої структури є пропоновані більш дискретно, особливо коли вони стосуються кадрів партії, повороту до партійної дисципліни, антиалькогольної боротьби, нелегальних заробітків тощо. При тому всьому Ґорбачов знає перед якою авдиторією він мусить битися в груди і запевняти про свою вірність ленінським ідеалам.

Нам ясно, — продовжує Лєконт, — що Ґорбачов не є ані ідеаліст, ані наївний. Він також не є, — треба підкреслити, — гробокопателем режиму, якого він є більш ніж хто інший, продуктом і слугою. Він знає дуже добре, що для переведення в життя свого головного завдання — забезпечити СССР статус великої світової потуги напередодні XXI-го століття — він мусить творити з людьми і політичними структурами ворожими до змін — зформованими і обтяженими сімдесяти роками консервативного світогляду. „homo sovieticus", якого взяло советській системі стільки років викувати, є певний, що революція була зроблена раз назавжди, і що не може бути й мови міняти її грандіозного витвору. Ніде так як в Советському Союзі сам принцип доглибинної реформи не ризикує зударитися з таким сильним опором.

Закінчуючи свою статтю, Лєконт доходить до висновку: „Прочитавши нашу повну аналізу, нам здається, що цей опір (реформам) уже стає більш важким, і що Ґорбачов вже в скорому часі буде змушений вибирати між двома альтернативами: між втечею вперед, в реформи, ризикуючи тим, що його одного дня викинуть, як це сталося з Хрущовим, або загальмуванням своєї власної ініціятиви, зі всіма наслідками такого повороту СССР до повного застою. Майбутнє покаже. Але пам'ятаймо: тут також ходить і про наше майбутнє..."

Крім вступної статті Лєконта, в цьому числі Ль'Експрес є для нас, українців, цілий ряд дуже цікавих розвідок але я зупинюся лише над двома. Перша є пера Елен Карер д'Анкос, професора Інституту Політичних Студій Парижу, під заголовком: „Національності: Імперія перелякана". Авторка вказує між іншим на те, що Ґорбачову ще досі не вдалося збутися Щербицького який, на її думку, є інкарнацією української злої волі у відношенні до Москви. (Так може виглядати комусь зі Заходу — не нам!) Вона також вважає, що в Україні й Білорусії розвивається правдива, національно-культурна революція. Охоронені своїми національними партіями, еліти цих двох республік — ці яким „гласність" дозволила говорити — вимагають, щоб їхні національні мови віднайшли свої права і були вживані в освіті, в офіційних установах і в щоденному співжитті. На її думку, всі здобутки політики „зближення народів" тим самим є поставлені під знак запитання.

Професор Карер д'Анкос далі подає приклади заворушень і демонстрацій в Якутії, в Казахстані і в Таджикістані, які свідчать про занепокоєння цих народів централістичною політикою Москви, яка не є для них прихильна.

Закінчення буде.

Микола Бараболяк

МЕНТАЛЬНІСТЬ ЧЕРЕДИ

Одна з відомих американських журналісток, нав'язуючи до контроверсії в американському громадському і політичному житті у зв'язку з опозицією деяких ультраліберальних кіл проти номінації судді апеляційного суду у Вашінґтоні на становище судді Верховного суду, як теж із змаганням семи демократичних кандидатів на Президента, які неґуючи номінацію судді Борка, переліцитовують себе у доказах їхнього лібералізму, прийшла до висновку, що в американському суспільстві запанувала „ментальність череди". Засоби масової інформації є в Америці беззастережними промоторами політичного лібералізму. А що кандидати на всякі політичні пости свідомі того, що засоби масової інформації є важливим чинником, який вирішує про успіх у виборах, то кандидати Демократичної партії хочуть вийти в них якнайбільш заприсяжені ліберали. Суддя Борк має опінію консерватистів, то на опозиції проти його затвердження Сенатом, ці ліберали хочуть збити для себе політичний капітал.

Такий підхід дивує. Суддя Борк має мати найвищі моральні й інтелектуальні кваліфікації істотні для посту судді Верховного Суду. В репрезентативних країнах західньої культури — це єдиний критерій для кваліфікації на такий пост. Та суддя Борк відомий із свого неґативного становища до питання абортів. Ліберали бояться, що коли б він засів між суддями Верховного Суду, то міг би перехилити настанову того Суду проти абортів. У передових країнах Заходу суди не мають права рішати про „конституційність", чи „неконституційність" законів. Про „законність" рішають парляменти. ЗСА перейняли систему законодавства із Великобританії. Але там не існує питання „конституційности" в американському сенсі. Кожний закон переведений у законодатних палатах уважається безапеляційно конституційним. Британський парлямент міг би нині на протязі одного дня перемінити монархію у республіку і послати королеву на „зелену пашу". Він того з уваги на традицію не зробить, але коли б то вчинив, ніякий суд не мав би до говорення. У ЗСА, що Конґрес чи Президент, не запорядили б, все знайдеться хтось, хто відкличеться до Верховного Суду, де дев'ять суддів, не з виборців, мають змогу відкинути закон схвалений 535 репрезентантами народу.

Воно не виглядало б ще так, коли б ліберали не підкреслювали явно ідеологічно-політичний характерр при виборі кандидатів на суддів. При тому виборі повинні рішати моральні й інтелектуальні кваліфікації кандидатів, а не ідеологічні. Кандидат, коли опиниться в ситуації, де мусить вирішувати проблему, може зайняти становище зовсім протилежне до того, яке виявляв приватно раніше. Президент Ніксон ультраконсерватист, іменуючи суддю Бреннана до Верховного Суду, не передбачив, що той суддя стане в тому Суді покровителем крайнього лібералізму. Я проти абортів. Але коли б мені прийшлось вирішувати законність того питання, хто зна чи не взяв би я до уваги, що нині 60 відсотків чорних дітей родиться поза подружжям, а 54 відсотки виростає в „родинах" з матір'ю, без батька.

Приклад кампанії проти судді Борка, показує, що засоби масової інформації, які є під сильним впливом відомих ліберальних кіл, зумисне драматизують проблеми, щоб допомогти лібералам у їхніх заходах захопити владу. Показуючи на телевізійних екранах демонстрації невеликих груп жінок, які вигукують про конечність „свободи" жінок рішати про долю і ролю їхнього тіла, або такі ж демонстрації чорних, засоби масової інформації дають підпору таким демократичним кандидатам як сенатори Байден і Саймон, мовляв вони за „свободу", проти назадницьких консерватистів. На ділі йдеться про виборчу перемогу, все діється у рамках параметрів „консерватисти" — „демократи". Політична філософія тут камуфляж.

Американська публіка любується у конфліктних ситуаціях, у „файтах". Ось так під впливом „мідія" родиться хаос вартостей, затрачуються вальори. Бере верх ментальність череди, з чого політиканти користають. Мати за собою „мідія" — нині запорука політичного успіху. Вони — це сила! Цю силу засобів масової інформації особливо дошкульно відчуваємо ми, де нам „дістається", де тільки є нагода, особливо коли кому йдеться про те, щоб представити нас світові як прихвостнів нацизму.

Але шукаючи, чи відкриваючи хиби у чужих, не забудьмо перевірити їх у себе. Аж проситься сконфронтувати ці думки про „ментальність череди" в американському суспільстві з дечим у нашій громадській і політичній дійсності. Хоч наші засоби інформації не на особливо високому рівні, деякі з них діють теж у параметрах трафаретів. Різниця в тому, що коли там критичний голос натавровується сьогодні расизмом, непоступовістю, „неконституційністю" і подібними пороками, у нас — „непатріотизмом", а це у нашій атмосфері — закид смертельний! В американському суспільстві панують лібералістичні табу. У нашому — націоналістично-„консервативні", бо інакше годі назвати ті вартості, які ми виплекали в час і після Другої світової війни, а які, хоч як вони не виправдались, не підпадають дискусії і критиці. Це створює в нашій громаді теж ментальність череди, яку ми готові завважити в американському громадському і політичному житті, але не у себе під носом.

Анна Власенко-Бойцун

У ПАМ'ЯТЬ ВЕЛИКОГО ПИСЬМЕННИКА-ЛІТОПИСЦЯ

(20-го лютого 1905 — 9-го липня 1987)

I.

Улас Самчук народився у селі Дермань на Волині 20-го лютого 1905 року в селянській родині, коріння і традиції якої сягали давніх часів.

Батьки Уласа Самчука — Олексій Данильчук і Настазія з роду Руда-Мартинюк були спершу малоземельними селянами, але згодом стали заможними завдяки своїй працьовитості та життєздатності, коли то купили хутір у селі Тилявка, куди переїхали в 1913 році і де восьмилітній Улас почав ходити до народної школи, а в 1917 році пішов він навчатися до середньої школи в Дермані. За української влади 1917-1920 та школа була перейменована на вищу, але осінню того ж року прийшли поляки і школу закрито та Улас перейшов до української гімназії в місті Крем'янці, якої йому не пощастило закінчити, бо його покликали до військової служби.

Бажаючи продовжувати навчання, молоденький Улас вирішив перейти польсько-совєтський кордон, що йому не пощастило і він опинився у польській в'язниці, де просидів півроку. Вийшовши з тюрми, Самчук відбував військову службу в 13-му полку піхоти в Тарнові, звідки він літом 23-го серпня 1923 року, бувши на маневрах в околицях горішнього Шлеську, залишив полк і перейшов тим разом щасливо західній кордон Польщі до Німеччини, за що відсидів лише три тижні і почав студіювати. (Гляди: „На білому коні" стор. 23 і 223-224).

Опинившись у Битомі, спершу працює Самчук тяґаровим візником, а після одного року пощастило йому стати приватним інструктором російської мови для студента Павла Кроненберґа, який допоміг Самчукові влаштуватися у Бресляві, де молодий Улас досягнув свою мету і став вільним слухачем університету. Тут познайомився з Германом Блюме, який залишився приятелем Самчука на все життя. І тут на чужині, в Бресляві починається літературна творчість Уласа Самчука з перекладу творів Томаса Манна „Залізнича катастрофа". Він починає писати оповідання, що їх він друкує в українських журналах у Польщі та Чехо-Словаччині.

У роках 1929-1941 жив Улас Самчук у Празі, за винятком короткого побуту в Хусті в 1938-1939 році, коли творилася Закарпатська Україна і він працював кореспондентом тижневика „Українське слово" в Парижі, подаючи звідомлення Карпатської Січі про визвольну боротьбу, що проходила тоді на Закарпатті.

У перших роках свого перебування в Празі Улас Самчук був студентом Українського Вільного університету на філософічному факультеті, де студіював філологію під керівництвом проф. Степана Смаль-Стоцького. А пізніше почав свою найкращу хроніку „Волинь" перший том якої „Куди тече та річка" з успіхом друкувань Петро Ісаїв у католицькому журналі „Дзвони". Саме „Волинь" була початком кар'єри молодого письменника та принесла йому славу не лише літописця, але й новатора, бо внесла в українську літературу нового героя й оновлення реалістичного стилю.

Поруч трьох томів „Волині— Улас Самчук написав ще у празькому періоді теж дві інші хроніки — „Марію" та „Юність Василя Шеремети", а крім того два романи — „Кулак"і „Гори говорять", тому „празьке 10-ліття" треба вважати найважливішим і найбільш плідним часом Самчукової творчости.

З Праги виїхав Самчук у червні 1941 року до Німеччини, відвідав Бойтен і Бресляв, відвідав друзів і поїхав до Кракова, центру українського життя після окупації Галичини в 1939-му році. У Кракові тоді зосередились усі представництва українських партій, готуючись повернутися на батьківщину з великими надіями та й ще більшим ентузіязмом. Це були дні, коли українське населення Кракова жило радістю близького вже повернення до Львова, Рівного чи навіть Києва.

З Кракова від'їхали Самчук з Оленою Телігою до Львова, де вже обидві фракції ОУН діяли і плянували роботу в східній Україні, куди задумували вирушити вслід за німецькою армією. Самчук дістає запрошення від Олега Ольжича на співредактора майбутнього часопису в Києві. Одначе випадкова зустріч з Тарасом Боровцем переважила Самчукове бажання на Волинь.

У Рівному, поблизько його улюбленого Дерманя, перебував Улас Самчук-журналіст аж до 1943 року. Спочатку він стає головним редактором часопису „Волинь", де ввесь віддається публіцистичній праці та допомагає своїм землякам у їхніх проблемах з німецькими окупантами.

Часопис „Волинь" читали не тільки в Рівенському районі, але й на всій волинській території, включно з Житомирщиною. Перші тижні не було ще ніякої цензури, тоді Самчук старався писати політичні статті та передовиці, як наприклад, „За мужню дійсність" чи „Европа й ми", одначе, пізніше, наприкінці 1941 року прийшла вже цензура й треба було лявірувати „Між молотом і ковадлом" так і назвав він один розділ у своїх спогадах. Він писав:

> Будьмо! Бо ми були і бути хочемо! Будьмо, бо найвища воля поставила нас на сторожі вічности, як живого, непідкупного свідка, який дивиться з історичних висот на нас і вказує своїм перстом нашу єдину і ту неповторну Правду. (Гляди: „На коні вороному" ст. 181)

В такому тоні написав Самчук статтю „Так було і так буде" — 22-го березня 1942 року, яку пропустила цензура, але не пронімецькі читачі. Самчука арештовано, і він пересидів цілий місяць у в'язниці. Його звільнено в день народин Гітлера, коли то була проголошена амнестія з нагоди того святкування. Самчукові запропоновано працю редактора в Німецькому пресовому юрі з 500-марковою місячною, платнею, за дві неполітичні статті чи фейлетони тижнево.

(Продовження буде)

ЗДОРОВ'Я — ВСЬОМУ ГОЛОВА

Д-р мед. Роман Осінчук

Про раціональне відживлювання

(Продовження)

У попередній статті ми говорили про віджившлювання у більше загальному характері, а тут подамо деякі поради про віджвчі вартості різного роду харчів для людського тіла, зокрема для здорової людини. Очевидно про добре віджвлювання говорить людині добре почуття, та в великій мірі нормальна вага. Тому кожна людина повинна знати свою нормальну вагу, про яку легко довідатись чи в свого лікаря чи час від часу важитись в аптеках, де й часто є табелі ваги тіла відносно до росту статі і віку. Особлившу увагу повинні звертати на вагу тіла старші люди, бо кожний зайвий фунт обтяжує силу та серце людини. Для прикладу подам що для мужчин старшого віку та росту п'ять футів і сім інчів (середньої висоти) вага тіла не повинна переходити 150 фунтів, а для жіночої статі цієї ж висоти на 10 фунтів менше.

Очевидно, є деякі різниці у нормальній вазі людей того самого віку й росту, залежні від будови тіла чи конституції людини. Надмір ваги буває здебільшого в людей середнього віку й частіше у жінок. В Америці, у багатій розкішній країні, де легко можна дістати різного роду харчі з цілого світу люди загально переїдаються й тому ми спостерігаємо багато опасистих людей, які часто говорять чи навіть застосовують різні реклямові дієти, а проте переїдаються, терплять на опасистість та й часто хворіють на серце чи й інші органи тіла в наслідок їх нездорового харчування. Як відомо, наші харчі в основному складаються з таких підставових речовин як білка (протеїни), вуглеводани (карбогидрати), товщі, вітаміни, мінерали й тощо. А вартість віджвчу згаданих трьох речовин вимірюємо кальоріями. Для порівняння подам, що один грам вуглеводнів (цукрових речовин) має теж 4 кальорії, але один грам товщів має аж дев'ять кальорій. Для найбільше простого пояснення кальорії, це міра енергії, що її нам дають спожиті та перероблені у фабриках нашого тіла спожиті харчі. Ми не будемо вживати цієї медичної термінології у дальшій нашій статті, проте треба підкреслити, що найважливіші для будови тіла білковини мають менше як половину кальорійної вартости від менше важних для організму речовин таких як товщі.

Проте організм не може жити тільки на білковій дієті, він теж потребує в обмеженій кількості цукрів, а навіть товщів. Тому найздоровіше є вживати мішану їжу з узглядненням згаданих трьох речовин, але у відповідній пропорції. І таку дієту називаємо тут збалянсованою дієтою. Вона містить в собі найрізноp одніші харчові продукти, бо майже немає такого продукту, щоб містив в собі усі підставові речовини — білка, вуглеводани, товщі, вітаміни і мінерали. Тому здорове харчування включає різнорідні харчові продукти у вареному та сирому стані, особливо городину та овочі. Найкраще розділити потрібну кількість харчових продуктів на три порції, себто сніданок, обід та вечерю, з таким розподілом, що найбільше повинні ми їсти на обід, хоч тут в Америці з огляду на працю звичайно їдять люди більше на вечерю як на обід. При тому в часі їдження та поміж їдженням треба також пити кілька склянок денно звичайної води чи несолодженех яринових чи овочевих соків. При їдженні не спішитись. Їсти поволі, добре жувати, бо про насичення шлунок дає знати мозкові не скорше як за 15 хвилин.

Накінець для деякої орієнтації подамо важливіші продукти, в яких находяться згадані перед тим віджвчі речовини, вітаміни чи мінерали.

Найбагатші в білка чи протеїни є такі продукти: всякого роду м'яса, риба, яйця, сири, молоко та сухі зернові продукти — горох, фасоля, сочевиця і т.п.

Багаті у вуглеводани є цукор, мед, конфітури бараболя, хліб, всякого роду мучні продукти та крупи.

Товщі: звіринні та рослинні товщі, яйця, марґарина, бейкон, горішкове масло (пінат).

Вітаміни: С — всяка темнозелена городина, капуста, салати, брокколі, мельон, помаранчі, цитрини, трускавки, шпінат тощо.

А — жовті овочі, морква, помаранчі, зелені ярини, молоко, яйця, печінка, всякі товщі, риба і т.д.

В — вітаміну — м'яса (худі), горіхи, невибілений хліб, молоко, сир, листясті ярини, разовий хліб тощо.

Ніяцина — м'ясо, печінка, дозрілі сухі зерна, риба й інше.

Е — в найрізнородніших харчових продуктах яринових, оліях, зернах тощо.

D — цю вітаміну продукує наша шкіра, коли ми бодай дещо вживаємо сонця, находиться в рибному товщі, яйцях, маслі, печінці і т.п.

К — в яринах, особливо в зеленолистистих, карафіолах, також продукують цю вітаміну наші здорові кишки.

Мінерали: вапно (кальціюм) — Молочні продукти, всякого роду сири, сардинки, лосось та деякі ярини.

Залізо — м'ясо, печінка, сливки, сухі зерна, фасоля, горох і т. п.

До вітамінів можна додати таку заввагу: коли ми їмо різнорідну їжу, можемо бути певні, що ми їх маємо потрібну кількість. Це саме можна сказати й про мінерали.

Підсумовуючи обидві статті про харчування треба підкреслити, що проблема віджвлювання людини чи дієтетика — це дуже обширна й складна проблема, якої не можна вичерпати в двох й так задовгих статтях. Все, що написано відноситься до харчувння здорової людини. Хвора людина, особливо з недомаганнями шлунково-кишковими, печінковими чи нирковими мусить шукати дієтичних порад у свого лікаря. Проте, коли людина буде вживати різнорідну їжу з обмеженням товщів та солодощів та включати у щоденні харчі багато городини й овочів та бодай раз на тиждень рибні продукти, то можна сказати, що така дієта буде задовільна й здорова та не буде мати браку вітамінів чи мінералів. Наша мати природа забезпечила людину в усі потрібні для організму речовини.

Маринці у Денвері

В неділю, 7-го червня, Зіновій і Ганна Маринці відвідали денверську українську громаду та розвеселили її своїми жартами і піснями.

Маринців спровадив 38-ий відділ СУА під головуванням Наді Винич. Був улаштований обід-полуденок, а опісля відбулася програма, яку наша вдячна публіка прийняла з захопленням.

Співи пані Ганни, а головно жарти Зіновія є дуже потрібні нам у нашому буденному житті. Може у великих центрах скупчення української спільноти не відчувається так гостро як у Денвері брак українського слова, а головно гумору. Тому таки виступи як панства Маринців зустрічаються публікою з великим ентузіязмом.

Цим хочу подякувати усім жінкам, членкиням 38-го відділу СУА, за їхню працю для спровадження милих гостей та для улаштування полуденка.

Оксана Мошинська

Фундація...

(Закінчення зі стор. 1)

Друга частина програми всеціло присвячена „Неофітам", що становитиме світову прем'єру цього оригінального твору, скомпонованого з нагоди Тисячоліття Християнства в Україні. Композитор М. Кузан, українець з Франції, буде присутній на концерті.

Диригент В. Нолл, відписуючи листа до організаторів з контрактом, а відтак в особистій з ними зустрічі, висловив гордість і вдячність українській громаді за те, що „наше Хорове товариство матиме можливість взяти участь у такій історичній події, як Тисячоліття Хрищення України". Отримавши музику і партитури від А. Добрянського, він висловив своє захоплення творами українських композиторів і навіть висловив докір: „Чому ж ви, українці, не звертаєте увагу світа на ці справжні музичні перлини".

Це Хорове товариство повторить концерт в Атланті в неділю, 28-го лютого 1988 року, у своїй залі, в серії своїх щорічних релігійних концертів, при чому воно дозволяє організаторам записати його на стрічку.

Музику і транслітерацію вже розписав А. Добрянський і її переслано до хору і солістів. Маестро Кузан розписав оркестрацію свого твору для 70-членної симфонічної оркестри.

Після концерту, який запланований на 6-ту годину вечора відбудеться прийняття в Ейвері Фішер Голл.

На закінчення розмов д-р І. Флис, як і д-р Ю. Солтис, висловили повну підтримку цьому справді величавому задумі з нагоди Тисячоліття Хрищення України.

ПОДЯКА

У 1970-му році, тому 17 років панство ТЕОДОР і ЛЕОНОРА ГРИНІВ продали мені своє підприємство при 136 Перша Авеню в Ню Йорку. Стверджую прилюдно, що панство Гриніви передали дане підприємство як найсолідніше і рекомендували мене в тих фірмах, з якими вони мали зв'язки, за що я є їм сердечно вдячний. При тім зазначую, що я заплатив їм таку суму, яку вони від мене вимагали.

•

З нагоди 75-ліття народження пана ТЕОДОРА ГРИНІВА бажаю йому здоров'я та многих, многих літ!

РОМАН ІВАНИЦЬКИЙ, Фльорида

Школа Українознавства при ОУА „Самопоміч" в Ню Йорку
подає до відома, що

НАВЧАННЯ
в новому Шкільному Році 1987/88
розпочинається
в суботу, 12-го вересня 1987 року Службою Божою в церкві св. Юра
при 7-ій вулиці в Ню Йорку, Н. Й.

- Збірка всіх учнів по клясах о год. 9-ій ранку.
- Навчання після Служби Божої триватиме до год. 12-ої дня.
- Вписи нових учнів від 1-ої до 12-ої кляси, як також передшкілля відбуватимуться в перші суботи місяця вересня в канцелярії Школи (вхід Т. Шевченко Плейс) між 6 і 7 вул.

При Школі існує рівнож **СВІТЛИЧКА,** що є під зарядом **83-го Відділу Союзу Українок.**

ДИРЕКЦІЯ ШКОЛИ

Організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні
43 Midland Pl., Newark, N.J.

ЗАКЛИКАЄ
всіх Українців, які живуть в Баффало і околиці стейту Ню Йорку прибути на

ПІКЕТУВАННЯ З НАГОДИ КОНФЕРЕНЦІЇ в ШАТАКВА ІНСТИТУЦІЇ

Конференція відбудеться з участю 240 високопоставлених совєтських представників і американців.

Пікетування Українців відбудеться при головнім вході до Шатаква інституції, Chautauqua Institution, Chauatuqua, New York.

Серпень, неділя, 23-го, від 1-ої до 3-ої год. по пол.
Від понеділка до п'ятниці, від 24-28-го серпня 1987 року пікетування відбудеться щоденно від 11-ої год. ранку до 1-ої по пол.

За інформаціями просимо тел. до
Зенка Боднарського (716) 661-8889

БОЖЕНА ОЛЬШАНІВСЬКА, *голова*

Відійшла у вічність сл. п. М. Барагура

Всі, що вчилися в Перемишлі в дівочій гімназії та студіювали разом у Львівському університеті понад 50 років тому, дуже боляче переживали несподіваний відхід у вічність сл. п. Марушки (як її приятелі звали) Барагури.

Св. п. Маруся Барагура

Народилася вона 8-го грудня 1911 року, в селі Волчищовичі, повіт Мостиська, 70 км на захід від Львова, 30 км на схід від Перемишля. Батько о. Микола Кушнір, мати Ольга з Ломацьких, обоє активні громадські діячі. Крім душпастирської праці від 1895 року її батько заложив у селі читальню „Просвіта", гурток „Сільського Господаря", спортове товариство „Сокіл" і кооперативу,що гарно розвивалися. Мати опікувалася недужими й жіноцтвом. Волчищовичі — це було багате село на родючому чорноземі, мало 1,500 населення, переважно українців, що мали велику національну свідомість завдяки наполегливій праці о. пароха, імості та сільської інтеліґенції.

Марушка закінчила українську гімназію Перемиського Інституту для дівчат у 1929 році. Вже як учениця гімназії любила спорт: відбиванку, теніс, „пінґ-понґ" й інше. Від ранніх літ завжди була життєрадісною, товариською, її безжурний сміх лунав часто і стимулював погідний настрій, тому так мило було бути в її товаристві. Після матури студіювала у Львівському університеті українську мову й літературу у проф. І. Янова та польоністику у проф. Е. Кухараського. Належала до Студентської Громади, до Гуртка Студентів Україністів, де брала активну участь у сходинах з доповіддями та з „живою літературною газетою". Написала маґістерську працю на тему „Іван Франко — етнограф", маґістерський іспит здала в 1937 році. Її весела вдача завжди вносила оптимістичний настрій і відпруження серед нелегкого життя тодішніх наших студентів понад 50 літ тому. У 1939 році вийшла заміж за маґістра Володимира Барагуру, що студіював разом з нею. Мала дві доньки — Звениславу і Христину, що вийшли заміж і мають четверо внуків. При кінці 1939 року опинилася у Кракові, де працювала телефоністкою в головному телефонічному уряді, в 1941 році переїхала до Львова. Тут спершу працювала телефоністкою в поштовому уряді, пізніше працювала у Відділі Суспільної Опіки Українського Крайового Комітету. В роках 1944-49 родина проживала в таборі переселенців в Ашафенбурзі в Німеччині.

В 1949 році родина переїхала в Америку, оселилася в Ню Йорку а потім у Вудгейвені, Н. Й. Тут вона закінчила економічний курс і дістала бюрову працю в „Інтерстейт Департаменті Старс" аж до переходу на пенсію. Була членкою УНС, СУА, СУЖА, Товариства за патріярхальний устрій УКЦ, ЛМКлюбу в Ню Йорку, Українського Музею в Ню Йорку, пресовою референткою в Головній Управі СУА, Відділах 82 і 64, Окружної Ради СУА в Ню Йорку, членкою редакції „Нашого Життя", органу СУА. Написала багато статтей, м. ін., про Катрю Гриневичеву, мала багато доповідей по відділах СУА, була делеґаткою на конвенціях СУА. Відзначалася жертвенністю, склала поважні суми на НТШ, Український Музей, Гарвардську катедру, Патріярхат, кільканадцять років платила стипендію для бразилійської молоді. Була глибоко релігійною віруючою, зразковою українкою, дружиною, матір'ю і громадянкою. Її вроджена, така природна життєрадість була немов магнетом, що з'єднував їй багато подруг і друзів на ціле життя, бо всі, що її знали, любили за її усміхнене обличчя і оптимізм. Тому її несподівану смерть важко переживали всі, що її знали, цінили й любили.

Св. п. Маруся Барагура померла у сні між год. 11 і 11.30 перед полуднем 21-го липня. На обох панахидах 23-го і 24-го липня було понад 100 осіб. Панахиди відправили о. Петро Огірко, парох церкви св. Покрови ПДМ в Озон Парку, колишній парох о. Любомир Мудрий, о. Генеральний Вікарій Патрикій Пащак, ЧСВВ і о. Б. Карась. Після панахид промовляли: Марія Савчак, голова СУА, Христина Навроцька, голова 64-го Відділу СУА, підкреслюючи її велику працю в СУА та в редакції „Нашого Життя".

Після заупокійної Служби Божої в церкві Покрова ПДМ в Озон Парку 25-го липня, яку правив о. Л. Мудрий прощальне слово сказав о. П. Огірко, відтак відбувся похорон на цвинтарі св. Андрія у Савт Бавнд Бруку, Н. Дж.

На тризні, якою проводив зять Покійної Іван Беркович, прощав св. п. Марусю її чоловік, Володимир Барагура. „Трудно в житті двом людям знайти себе і поєднатися нерозривними вузлами, — сказав він, але ще важче розлучитися назавжди проти свого бажання.

Ми мали щастя знайти себе в людському муравлищі і затіснити подружні взаємини, поки Господь їх не розв'язав. Не можу уявити собі більш ідеальної для мене подруги життя, як покійна Маруся, мрія моїх мрій, що стала прагненням моєї душі та зайняла в ній неподільне місце".

Потім прощали Покійну зяті Іван Беркович та Ігор Дякунчак. Генеральний Вікарій о. П. Пащак, ЧСВВ, подав сумне повідомлення в українській радіогодині в Ню Йорку. Численна родина і приятелі гідно віддали останню прислугу Покійній. Нехай вічна і славна буде пам'ять незабутньої Марусі.

Іван Дурбак

(кол. голова Гуртка Студентів Україністів і редактор „живої газети" у Львові з-перед 50 літ).

ЗАКЛИК
У СПРАВІ ДОКУМЕНТАЦІЇ ТИСЯЧОЛІТТЯ

Чим більше ми наближаємося до дати святкувань Тисячоліття Хрищення Руси-України, тим частіше появляються у пресі, журналах і книжками матеріяли, пов'язані з цим унікальним ювілеєм. На прохання Владики Михаїла Гринчишина я погодився бути офіційним архіварем і бібліографом Тисячоліття і дотепер призбирав багато даних про нього, завів відповідну картотеку тощо. На жаль, багато видавництв не відгукнулися на заклик і пригадки Владики у пресі і на мою статтю-пригадку у „Свободі". В результаті, я до сьогодні не одержав ні одного числа „Патріярхату", „Вістей з Риму", „Українського Православного Слова" та інших почитних видань, що, очевидно, утруднює мою і так нелегку працю і не дозволить мені довести її до кінця так, як хотілось би. Тому останній раз прошу наші видавництва, світські й церковні усіх деномінацій, пересилати мені свої публікації на адресу: Dr. Joseph V. Krawczeniuk, 545 South Franklin St., Wilkes-Barre, Pa. 128702.

Пом'янули воїнів Дивізії „Галичина"

В неділю, 19-го липня ц.р., в українській католицькій церкві св. Івана Хрестителя, в Нюарку, Н. Дж., відслужено Панахиду за впавших воїнів Української Дивізії „Галичина" в битві під Бродами, в місяці липні 1944 року.Панахиду відправив о. парох Михайло Кучмяк в асисті двох священиків, при чому виголосив патріотичну проповідь. Будучи сам учасником боїв під Бродами, він вказав на жертвенні геройські вчинки старшин, підстаршин і стрільців в такій кривавій нерівній боротьбі з московсько-большевицьким наїздником в околиці Бродів.

У Панахиді взяли участь місцеві організації з прапорами, І-ий Відділ ООЧСУ, ОбВУА, Товариство УПА, І-ша Дивізія УНА, 2-га Дивізія УНА. Після Панахиди перед церквою відбувся апель і, хоч це був дуже гарячий день, на команду голови Станиці І-ої Дивізії УНА, стали на струнко до звіту сивоволосі вже колишні вояки Другої світової війни, — вояки українських військових формацій, щоб віддати пошану-салют впавшим побратимам по зброї.

Багато років пройшло з часів, коли там, на рідних землях України, Дивізія „Галичина" звела великий бій з відвічним ворогом, червоною Москвою. Там сьогодні на Брідських полях холодна тиша, не ревуть гармати, не рветься земля, не ллється кров, — там сьогодні ростуть червоні маки, так, як тоді росли на розлогих полях Підгірців, Олеська, Ясенева, Білого Каменя, Почапів, Хильчич, Княжого, та ряду інших місцевостей, за котрі велись важкі бої зі стократно переважаючим ворогом. Палили села, серед ґураганного вогню тяжкої зброї, тріскотіння скорострілів, вибухів ручних ґранат, несамовитих вигуків „уррра" в рукопашному бою, молодого стрільця огортав смертельний жах, якого не в силі описати. Замерзала в жилах кров, випікав очі сірчаний дим, гори трупів, зойки поранених — це все змішалось в ході бою, неначе страшний сон, на жаль, це була правдива жорстока дісйсність, в якій опинився наш дивізійник! Ворог лютував, кидаючи нові сили до атаки, щоб якнайскорше знищити все що в „кітлі". Ряди ставали меншими, без перервні бої вдень і вночі фізично вичерпали кожного бійця, а ворог був всюди, куди не глянеш — большевики... Великі втрати понесла наша Дивізія, тисячі вбитих і поранених залишились на страшному побоєвищі під Бродами. З любови до рідної землі вони взяли зброю в руки і віддали все, що було в їхній силі, не сплямивши чести українського вояка, віддали своє життя у відкритому бою з найжорстокішим ворогом України, записавши своєю кров'ю в історії кривавих змагань України ще одну сторінку геройської битви під Бродами словами: „Здобудеш Українську Державу, або згинеш в боротьбі за неї!"

З перспективи минулого, ми знаємо, що тільки збройною боротьбою український народ здобуде волю, ту волю, за яку боролись і полягли герої новітньої епохи на Маківці, Лисоні, під Крутами, Базаром, під Бродами.

Щука-Стриповий

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Для вшанування світлої пам'яті наших Дорогих ВУЙКІВ

д-ра Володимира і Ярослави ҐАЛАН

з нагоди ХРИЩЕННЯ УКРАЇНИ-РУСИ ми вислали на адресу нашого Патріярха Блаженнішого Мирослава Івана Любачівського, на розбудову Українського Католицького Університету в Римі:

Михайло й Ольга Ковальчук, Маямі Біч, Фльорида	$1.000.00
Осип і Марія Кулицькі, Монтреаль, Канада	500.00
Теодор і Марґарета Кулицькі, Ст. Пітерсбурґ, Фльорида	500.00

Повідомляю Рідню, Друзів і Знайомих,
ЩО В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

бл. п.

Ярослава Щербанюка

будуть відправлені

СЛУЖБИ БОЖІ

- в церкві св. Юра в Ню Йорку, в п'ятницю, 4-го вересня 1987 р., год. 8:30 ранку;
- в ОО. Студитів, Італія;
- в Люрді, Франція;
- в Ню Брітен, Конн.;
- в Церкві св. Духа, Бруклин, Н. Й.;
- в церкві св. Івана Хрестителя, Гантер, Н. Й.

Прошу про молитви.

Дружина ІРИНА

В ДЕСЯТУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчого БАТЬКА

бл. п.

ІВАНА ДАНИЛОВИЧА

та

В СЬОМУ СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ
Найдорожчої МАМИ

бл. п.

МАРІЇ ДАНИЛОВИЧ
з ЛОДИНСЬКИХ

будуть відправлені

СВЯТІ ЛІТУРГІЇ

в церквах:

Мішавака, Індіяна;
Ню Гейвен, Коннектікат;
Ґлен Ков, Лонґ Айленд, Н. Й.

•

Для вшанування їх пам'яті складаємо 500.00 дол. на ГАРВАРДСЬКИЙ ПРОЄКТ.

Доньки: ІВАННА ГАНУШЕВСЬКА
ОЛЕКСАНДРА КИЗИК
з Родинами

Досягнення молодого українця

Ігор Цап є сином Валентини та Ілька Цапів, які живуть в Монтреалі, Канада. В 1987 році Ігор успішно закінчив навчання та з відзначенням отримав звання магістра в галузі повчальної технології на педагогічному факультеті Манітобського університету.

Практичний досвід, споріднений з ділянкою його студій, він одержав під час сталої праці в університеті у Вінніпеґу (1983-87рр.) завдяки тому, що одержав дотацію від міністерства здоров'я й соціяльного забезпечення (Оттава). Він працював технічним координатором програми тренування й працездатности громадських працівників до суспільних проблем і стану здоров'я старших громадян, які виключно стосувались людей культур — французької, української, німецької і тубільної (тобто культури корінних жителів). Сьогодні громадські працівники Канади, ЗСА і Европи можуть користати з цієї програми тренування: друк-путівники, взаємодіючий відео (плівки і диски) та т. зв. м'який крам (CAI software) тощо.

На запрошення визначного американського університету (в галузі повчальної технології), І. Цап тепер плянує здобути докторат на Фльоридському стейтовому університеті, котрий знаходиться в столиці Фльориди, місті Теллагасі. Одночасно він працюватиме як педагогічний дорадник у Центрі для інструкторського розвитку і служби, котрий служить цілому стейтові різними звуко-технічними засобами.

І. Цап закінчив також українознавство при Спілки Української Молоді в Монтреалі. Він виступав з багатьма танцювальними ан-

Д-р І. Цап

самблями і також був одним із засновників вокального інструментального ансамблю „Самоцвіт" (1977-1983). Він грав на бас-гітарі. „Самоцвіт" виступав по сценах і фестивалях в Канаді й Америці і протягом семи років накрутив дві платівки (1979, 1981). І. Цап одержав ступінь бакаляєра у департаменті славістики й модерних мов в Оттавському університеті в 1981 році. Одночасно він був хореографом танцювального ансамблю „Дніпро" (Оттава). Опісля він працював два роки в фахово-індустріяльному секторі (1981-1983), а потім виїхав до Вінніпеґу.

І. Цап брав участь в житті української студентської громади при Манітобському університеті, він є членом відомих професійних організацій, а також є членом монтреальського відділу 434-го УНСоюзу.

Н. Н.

ПРОПУЩЕНО

В дописі „Виставка 20-ти мистців у ґражді в Гантері" („Свобода", ч. 149, з 6-го серпня 1987 року) пропущено дві наші визначні мисткині: Ірину Гомотюк-Зєлик і А. Погребінську. — І. Д.